

„Sieć fizyczna” = warstwa 1 i 2

Dwa typy kanałów/ łączy warstwy 2:

- **rozgłoszeniowe**, z broadcastingiem
wiele węzłów (>2), prot dostępu do łącza, np. eth, wifi
- **punkt do punktu**, dokładnie 2 węzły, np. łącze szeregowo + ppp

Usługi warstwy 2:

1. ramkowanie (format ramki, granice międzyramkowe)
2. MAC (media access control), prot dostępu do łącza (rozgłoszeniowego!)
3. niezawodne dostarczanie (potw + retransmisja, **czasami!!**)
4. kontrola przepływu
5. wykrywanie błędów (np. suma kontrolna, crc, parzystosc w rs232, ...)
6. usuwanie błędów (np. kody Hamminga, hdd? cd?)
7. pełny/pół duplex (komunikacja dwu/jedno kierunkowa)

UWAGA: 3, 4 i 5 robi TCP w warstwie 4 (ale to dotyczy wirt pół TCP) !!!

Typy prot (wielo)dostępu do łącza rozgłoszeniowego:

- dzielące kanał (TDMA, FDMA, CDMA, ...)
Time/Freq/Code Division Multiple Access
- dostęp losowy (CSMA/CD – dawny eth, CSMA/CA - wifi)
Carrier Sense Multiple Acces with Collision Detection/Avoidance
- cykliczne (nadaje ten kto ma token, wirt. ring, TokenRing, FDDI)

Ethernet (eth)

Historia eth:

1. „gruby eth”, 10BASE-5, IEEE 802.3, kabel koncentryczny, transceiver
2. „cieńki eth”, 10BASE-2, 802.3a, kabel koncentryczny, złącza BNC
3. skrętka + hub, 10BASE-T, 802.3j, repeater wieloportowy
4. skrętka + switch, 100BASE-TX = „Fast Eth”, 802.3u, są też inne rodzaje...
100BASE-FX, na światłowodzie
1000BASE-LX, światłowód jednomodowy, do 10km !, gigabit eth
1000BASE-T, skrętka
10GBASE-LX4, 10 GB eth, światłowód 1 lub wielo-modowy, 10Gb/s !

Oznaczenia rodzajów eth:

[przepustowość][rodzaj transmisji]-[rodzaj kabla][dodatkowe oznaczenia]

przepustowość – Mb/s

rodzaj transmisji – BASE = baseband, BROAD = broadband

baseband – bez wysokiej częstotl nośnej (sygn modulowany bezp przez bity użytkownika)

w eth: zawsze baseband...

rodzaj kabla – T = twisted pair (skrętka); F = fiber (światłowód),

dodatk ozn – X = podobno „full duplex” ?!

Kategorie skrętki (max częstotliwość):

Kat 1, zwykła skrętka telefoniczna, 1 para

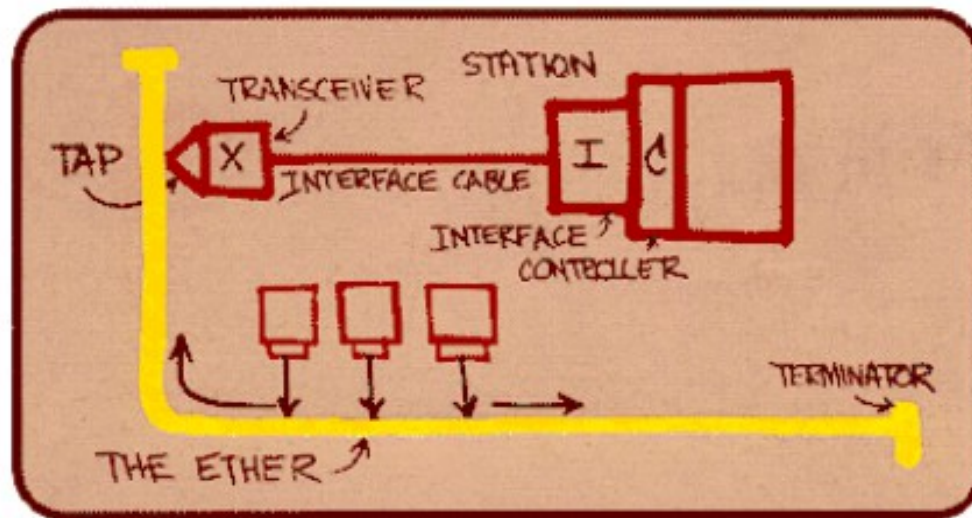
Kat 3, dla 10BASE-T, 10MHz, 4 pary

Kat 5, 5e, 100MHz (trochę więcej!), 100m, 100BASE-TX, 4 pary

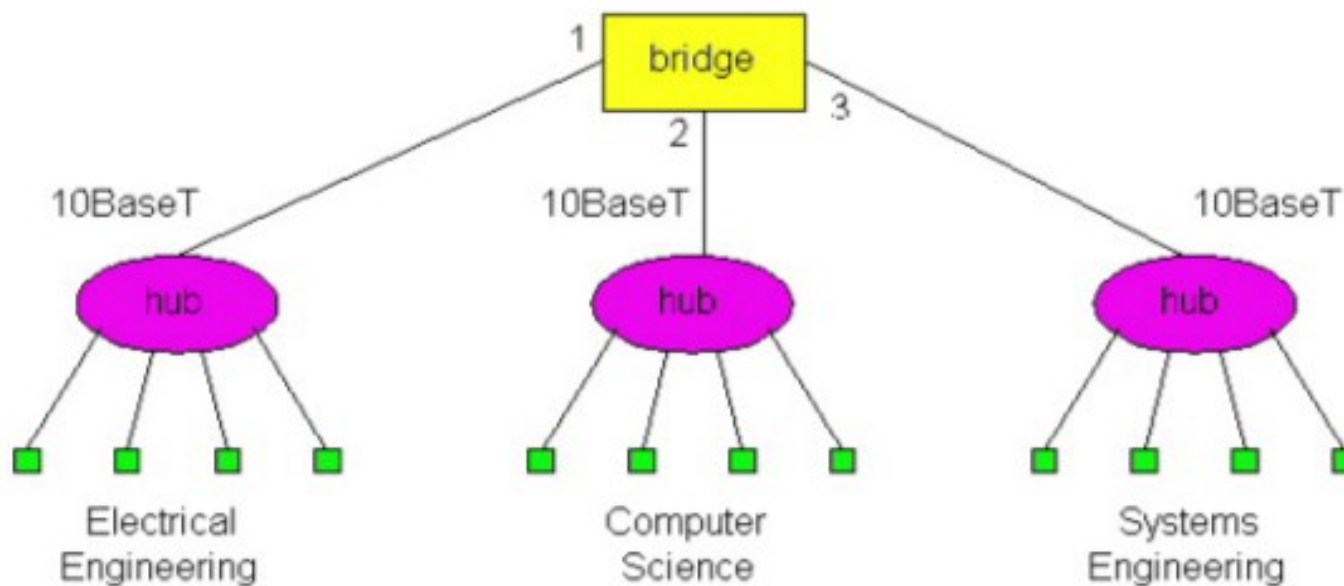
Typy skrętki: UTP, FTP, STP

(nieekranowana, foliowana, ekranowana)

Oryginalny szkic „grubego eth”, Metcalfe, 1976:

Dawniejsza konfiguracja sieci eth: bridge (=switch) i hub-y ...

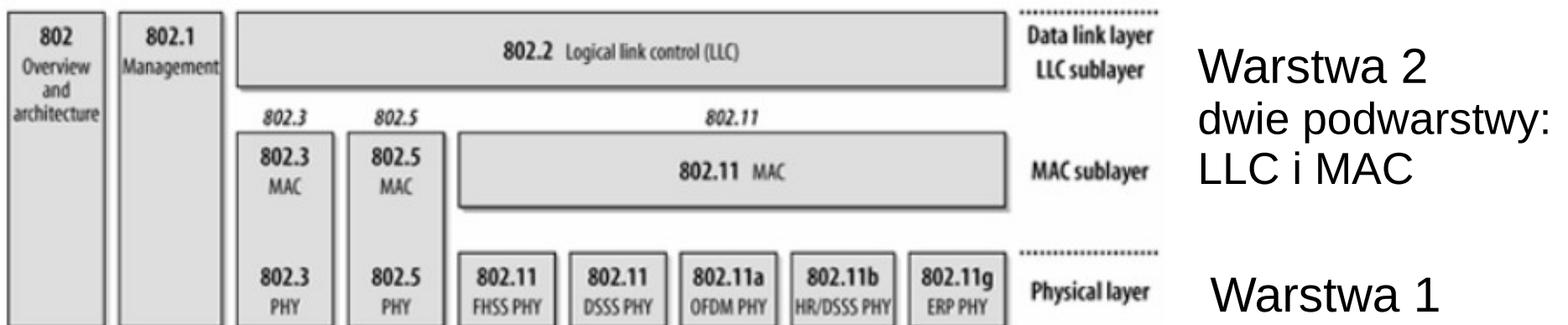

Ramka eth

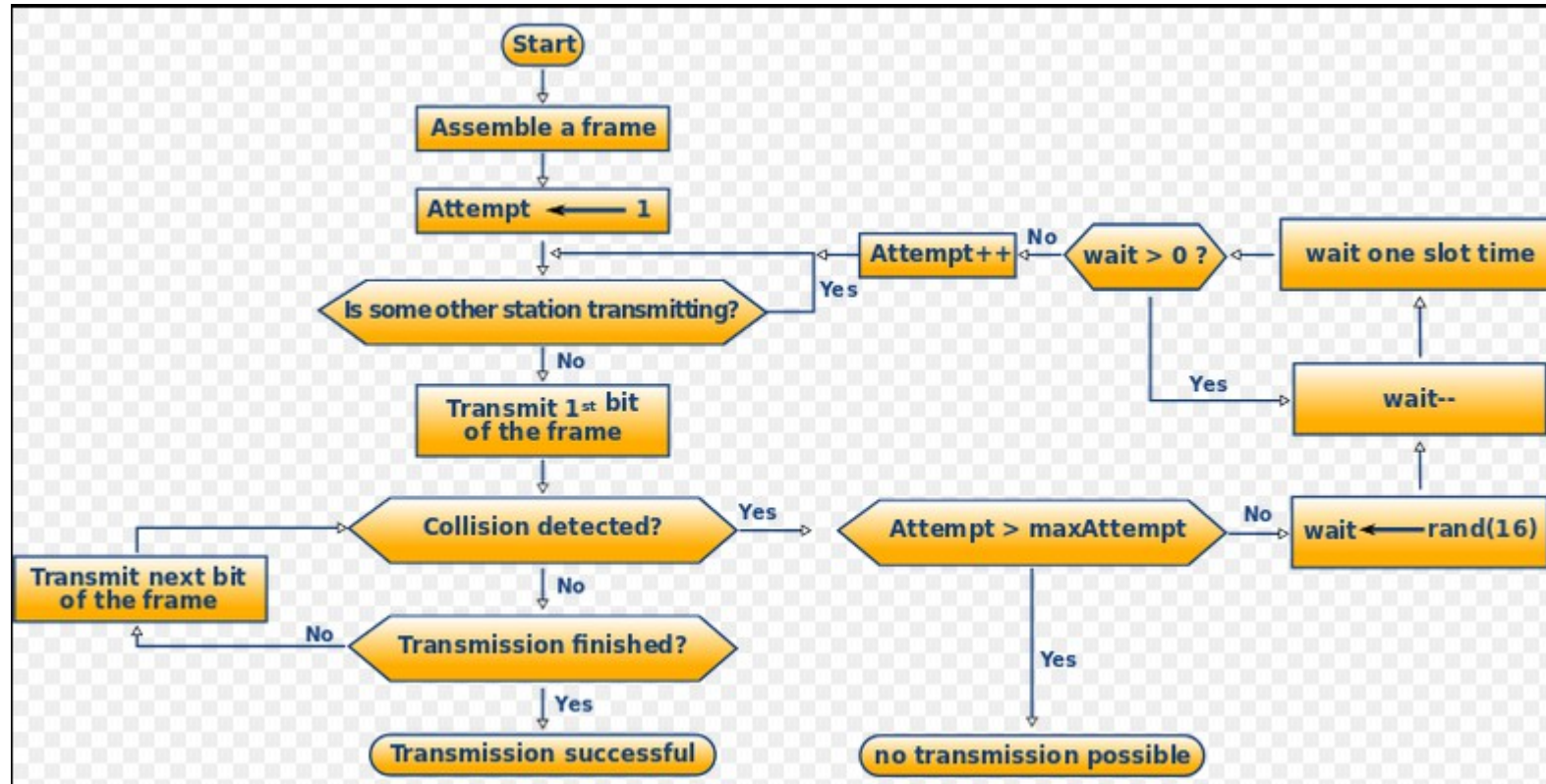
Preamble	Destination Address	Source Address	Frame Type	Frame Data	CRC
8 octets	6 octets	6 octets	2 octets	46–1500 octets	4 octets

- Jest kilka rodzajów ramek: Eth II (DIX), Novellraw, 802.2 LLC, 802.2 SNAP
- najpopularniejsza obecnie: Eth II, z typem za src adr
typy: 0x0800 ipv4, 0x0806 arp, 0x86DD ipv6, ... wikipedia/EtherType
 - ramki 802.2 * maja dodatkowy nagłówek w danych !!
wtedy zamiast „frame type” jest „length” <= 1500
dodatkowy nagłówek 802.2 jest wspólny dla eth, wifi i innych sieci...
 - podwarstwy warstwy 2:
LLC = Logical Link Ctrl, 802.2, eth: głównie EtherType
MAC = Media Access Ctrl, eth (magistralowy): CSMA/CD, dostęp do medium

Figure 2-1. The IEEE 802 family and its relation to the OSI model

Eth „magistralowy”/ zasada działania: CSMA/CD Carrier Sense Multiple Access w. Collision Detection

Jeśli łącze zajęte to wybiera się losowo czas z przedziału $[0, 2^N)$ dla $N=0..10$ dla każdej próby, dla $N=11..15$, z przedziału $[0, 1024)$ tzw „backoff time”; czeka się k jedn czasu ($k * 51.2$ mikro-sek)

Min długość ramki eth = 64 bajty, z tego wynika max średnica eth magistralowgo, bo wykryć kolizję można tylko w czasie nadawania ramki...

(kolizja musi dotrzeć do nadawcy zanim skończy nadawać)

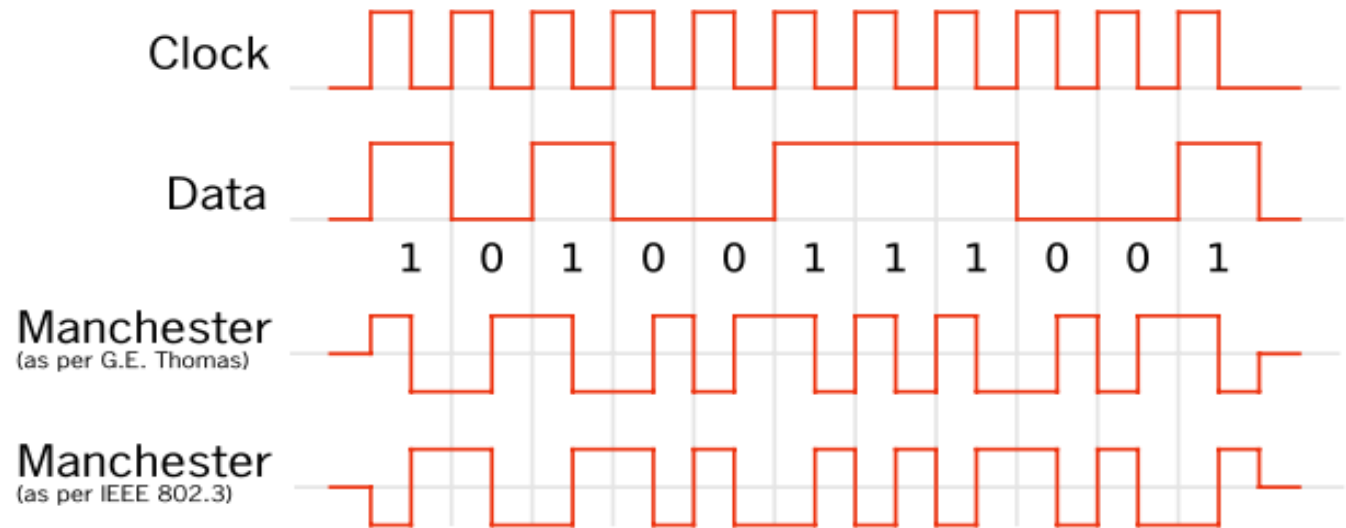
to NIE dotyczy eth „skrętka + switch „

Skrętka: kolizje tylko na 1 kablu, w trybie half-duplex...

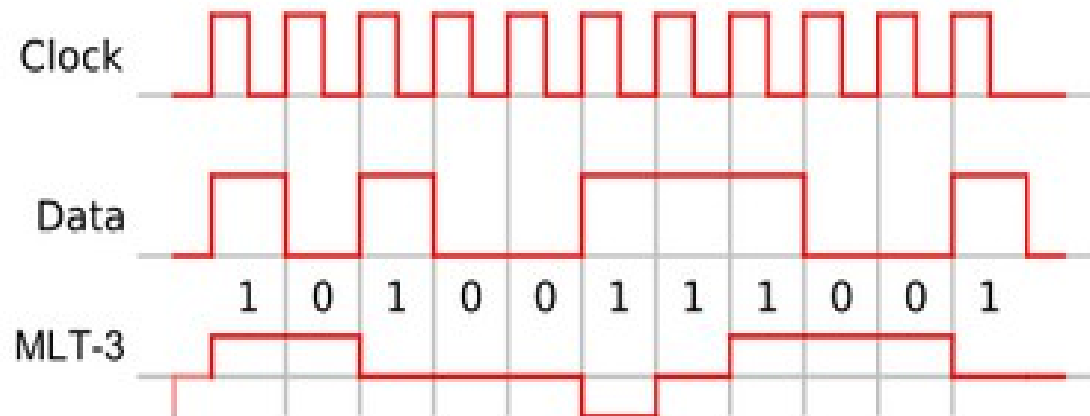
Eth, warstwa 1, baseband (kodowanie)

jak wygląda sygnał na kablu ???

Eth „magistralowy”:
kod Manchester
chodzi o „przemienność” prądu

Eth „skrętka + switch” (100BASE-TX):
„4B5B” - 4 bity zapisane za pomocą 5 bitów oraz...
„MLT-3” - przechodzi cyklicznie przez -1,0,1,0; „1” nast. wartość, „0” ta sama:

Switch eth (przełącznik)

Typy switch-y:

store-and-forward, tańszy, wczytuje całą ramkę do pamięci

cut-through, czyta nagłówek (adr dst), bezpośrednio przekazuje bity

Pamięć switch-a:

adr eth kryjące się za portem, bufor ramek (walka z przeciążeniem),

specjalna pamięć CAM = content addressable mem, droga

Kontrola przepływu:

half duplex – sztuczne kolizje, full duplex – ramka PAUSE

(ramka PAUSE zawięza czas wstrzymania nadawcy)

Drzewo spinające:

musi być, z uwagi na broadcast; STP (spanning tree prot), 802.1D

Inne uwagi o switch-u:

- może przyjmować/nadawać ramki na wsz portach równocześnie
- nie ma kolizji (o ile na skrętce jest full duplex, Fast eth – TAK)
- gdy wiele ramek idzie do tego samego portu to są buforowane
- switch „uczy się” przy pomocy adr src w ramkach

Eth/ uzupełnienia

Tłumienie nadawcy/ obrona przed przeciążeniem łącza
ramka PAUSE (802.3x) lub wymuszanie kolizji w starszym eth...

Drzewo spinające, STP, 802.1D
STP = spanning tree prot...

Link aggregation, 802.3ad
kilka kabli między dwoma switch-ami (poza tym drzewo...)
2 kable 100Mb/s = 200Mb/s
można też łączyć wewn magistrale switch (tych dużych)

FCS = Frame Check Sequence w eth: CRC
Jakie są inne możliwości ?
Rs232/bit parzystości i uogólnienia, kody Hamminga, ...

VLAN = podział sieci fizycznej eth na wirtualne sieci fizyczne
np. na 1 dużym switch-u
pozwała zmniejszyć „domenę rozgłoszeniową”
przełączanie w warstwie 3 (sprzętowe routery ?)

Częste pomyłki:

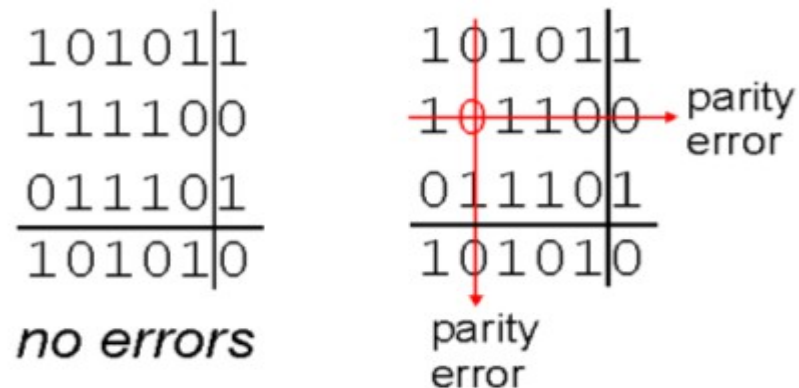
- domena kolizyjna vs domena rozgłoszeniowa
- różnica między routerem a switchem, jeśli chodzi o budowę (switch bardziej „sprzętowy”)

Error Detection and Correction (1)

Oprócz danych, przesyłamy/ przechowujemy dodatkowe dane: redundancja

RS232, łącze szeregowe, bit parzystości:

parzystość liczby jedynek w bajcie, wykrywa 1 błąd (przekłamanie bitu)
uogólnie pozwalające naprawić ten błąd:

Suma kontrolna, checksum, RFC 1071

używane przez IP, TCP, UDP

dane traktuje jako słowa 16bit, ich suma obliczona i zapisana w sys U1

CRC, używane przez eth,

dane jako wsp wielomianu nad ciałem GF(2), dzielone przez spec wielomian
crc to reszta z tego dzielenia (wsp)

można to łatwo realizować sprzętowo (karta eth to robi !!)

jak duży błąd zostanie zauważony przez crc? crc16, crc32 ??

Error Detection and Correction (2)

Kody Hamminga...

Bit position	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Encoded data bits	p1	p2	d1	p4	d2	d3	d4	p8	d5	d6	d7	d8	d9	d10	d11	p16	d12	d13	d14	d15
Parity bit coverage	p1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	p2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	p4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	p8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	p16	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

p_i , - bit parzystości dla oznaczonych bitów w tabeli, d_j – j-ty bit danych,
 Tutaj: 15 bitów danych, 5 bitów parzystości,
 Przykład: jeśli p1, p2, p8 wskazują błąd, to jest on na bicie p11 ($11=1+2+8$)